

Szerkesztőség:

Arad, Asev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

★ Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. ★

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... .. 840 Lej.
Fél évre ... .. 420 Lej.
Negyed évre ... .. 210 Lej.
Havonta ... .. 70 Lej.

Hirdetések díjazás szerin

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Ferdinánd király

születésnapjának megünneplése.
Nagy ünnepségek Bucurestiben és Clujon.

(Saját tudósítónktól.) Zászlódiszt öltöttek ma az aradi házak és a különböző felekezetek templomaiban hálaadó istentiszteletet tartottak, Ferdinand király hatvanadik születésnapja alkalmából. A görög keleti román székesegyházban dr. Comsa György Gergely püspök pontifikálta fényes papi segédlettel a Te Deum-ot, amelyen a hatóságok képviselőiben Georgescu János közigazgatási vezérfelügyelő, a vármegye prefektusa, Scarisoreanu tábornok hadosztályparancsnok, dr. Lázár Ágoston alispán, dr. Robu János főpolgármester, dr. Angel István polgármester, Simionescu Constantin törvényeségi elnök, Alexian György táblabíró, Stetanu Sabina városi főjegyző, Georgescu Ilés ezredes, hadkiegészítő parancsnok, dr. Barbura Sever törvényeségi elnökhelyettes, Margineanu Titus és Petrescu Ilés pénzügyigazgatók, Pilotti Zamfir rendőrprefektus, Pop Octavian vasúti igazgató és számos társadalmi előkelőség jelent meg. Az ünnepélyes istentisztelet után a kivonult katonai osztagok díszmenetben vonultak el a megalomna előkelőségek előtt.

Bucurestiből jelentik: Ferdinand király születésnapjának évfordulóján a fővárosban nagy ünnepségek voltak. A székesegyházban Te Deumot tartottak, amelyen Bratianu Jonel miniszterelnök vezetésével a kormány számos tagja, az udvari és polgári méltóságok és sok más közéleti előkelőség vett részt. Ezután a Ciosui mezőn katonai díszszemle volt. Sarbu tábornok intézett beszédet a csapatokhoz, amelyeket Ilasievici ezredes vezényelt. Innen az előkelőségek a királyi palotába vonultak, ahol a főudvarmestori hivatal előtt kifejezték szerencsekívánataikat. A zsidó hitközség tegnap este tartott istentiszteletet, amelyen Steinhart főrabbi méltatta a király segítségét a zsidók iránt.

Chujról jelentik: A város magyarsága a király születésnapjának évfordulóját alkalmával hódolattal és lojalitással ünnepelte meg. Az összes felekezetek templomaiban hálaadó istentiszteletet tartottak. A Fővárosi templomban a Status vezetősége teljes zumban megjelent. Az unitárius templomban Ferenc József püspök, a Farkas-utcai templomban Nagy Károly püspök, a neolog zsidó templomban Eisler dr. főrabbi beszélt.

Miért vonul nyugalomba Angel István dr. polgármester? — Megnyílnak a katolikus gimnázium kapui. — Ujabb nagy vasúti katasztrófa Franciaországban. — Madridban tüntetnek a marokkói háboru ellen. — A Maros vasárnapi és hétői halottai. — Rablótámadás az arad-temesvári országúton.

A miniszterelnök külföldi utja.

Az uralkodópár Velencébe és onnan Jugoszláviába utazik.

(Bucuresti, augusztus 24.) Bratianu Jonel miniszterelnök augusztus 28-án, még a király hazatérése előtt utazik Karlsbadba, ahol szeptember 28-ig marad. Távollétében Vaitoianu közlekedésügyi miniszter fogja a kormányelnöki teendőket és a belügyminiszterium vezetését ellátni. A miniszterelnök elutazása előtt, csütörtökön, minisztertanács lesz.

Valószínű, hogy Bratianu Jonel Karlsbadban találkozik az ott üdülő Pasics jugoszláv miniszterelnökkel. — Ferdinand király hazatérése néhány nap halasztást szenved. Az uralkodópár ugyanis utközben néhány napra kiszáll Velencébe, majd Bledbe utazik, ahol meglátogatja Mária jugoszláv királynét is csak azután tér haza.

Riport-körúton a magyar jelöltekkel.

A „Közlöny“ kiküldött munkatársa a megyében. — Alföldy Pál és Konopy Kálmán propaganda-utja.

(Saját tudósítónktól.) Diadalut volt az aradmegyei mezőgazdasági kamara magyar jelöltjeinek vasárnapi utja. Mindenütt kitörő lelkesedéssel és nagy szeretettel fogadták a magyarságnak a kormánylistán szereplő két kitünő jelöltjét. A bizalomnak és magyarságszerettségnek olyan jeleit nyújtották Alföldy Pállal és dr. Konopy Kálmánnal szemben mind azokkal a községekben, ahol megfordultak, hogy nem lehet kétséges a kormánylista fölényes győzelme. De nemcsak a magyarok, hanem a románok és a svábok, valamint a többi nemzetiségek is a legszívesebben fogadták és ünnepelték őket és ünnepelték azokat, akik önzetlenül fogják képviselni a megye gazdatisádmának érdekeit a kamarában.

A korai reggeli órákban indultunk el dr. Novac Aurél pécskai ügyvéd nagyszerű olasz Fiat-ján. Novac ügyvéd, Fazecas Lajos pécskai főszolgabíró és e sorok írója. A kitünő autó valóságban erre a kilométereket, de mégis csak elsőrendű rugószerkezetének köszönhetően, hogy épségben érkezünk meg utunk első állomására: Kisperegne. A gyakorlatosan rossz — különben épített — pécska-peregi út gödrein és lejtőkön rázó göröngyein valóságos szenvedés volt átvergődni. Autónk pneumatikái az elhullott patkószeggek egész seregét szedték fel és a szeg az út vége felé felkeltet is szedték. Néhány per... keréköse-

re után folytattuk utunkat Kispereg felé, ahol megérkezésünk hírére a gazdaközönség szinte percek alatt gyülekezett össze. Élénk érdeklődéssel kérdezősködtek, hogy mikor jönnek az aradiak, akik alatt a két jelöltet értették. Ők azonban csak 11 órakor futottak be dr. Groza Péter pécskai közjegyző autóján, mert az autó csak későn indulhatott.

A magyar gazdák azonban kitartóan vártak. A jelöltek érkezésének hírére Stan Aurel jegyző összegyűjtötte a választókat a község házában, akik különösen Alföldy Pált, régi jó ismerősüket fogadták nagy szeretettel. Alföldy győző beszédét lelkes eljenzés kísérte és arra Szondy György református lelkész válaszolt köszönő szavakkal. Kisperegéről Németperegére ment át az illusztris társaság. Itt a római katolikus templom előtt intézett beszédet a választókhöz Alföldy Pál, majd a község ugynevezett református részén összegyülekezettek előtt fejtette ki programját. A jelöltek Bidó József római katolikus és Man Mihály görög katolikus plébánosok, az ottani liberális pári elnökei és Bohács József gazdálkodó, a párt alelnöke fogadták. Bidó József rövid németnyelvű beszédben fejtette ki a mémet választók előtt a kamara célját és a jelöltek programját. Németperegéről Magyarpécska felé vette útját a társaság, ahol a korai délutáni órákban a község házában gyűjtötte össze a magyar gazdákat Balan

szolgabíró. Alföldy Pál és dr. Konopy Kálmán szavait általában helyesléssel és eljenzéssel fogadták, majd Kradigatti jegyző fejtette ki meggyőzően, hogy a magyar jelöltek listájának győzelme milyen előnyöket jelenthet a pécskaiakra és a magyar gazdatisádmánra nézve. Mezei-Kovács Mihály volt községi bíró szólalt meg fel és rövid beszédben hívta fel a magyar gazdákat összetartásra.

A kortesuton levő társasághoz csatlakozott Szigmeth Gyula németpereg-i bankárgazgató autója is és most Aradra futottak be ismét az autók, hogy Kisjenő felé folytatassák utjukat. Benzinvétel után Kisjenőre hajtottak a vendégek, ahol éppen akkor kisebb incidens játszódott le. Dr. Bustea ügyvéd az ellenzék főkéntese panasza tett Spacovicu Vazul ottani főszolgabírónál, hogy az ellenzék plakátjait leszaggatják. A főszolgabíró, azonnal intézkedett, hogy a választás szabadságát ilyen incidensek többé ne zavarhassák meg. Kisjenőről Vadászra autóztak a jelöltek, ahol éppen futballmérkőzés volt és a község apraja-nagyja kint volt a sporttéren, hogy tanuja legyen a vadásziak és a szomszédos Tamásda bñharmegyei község futballcsapata között lefolyó mérkőzésnek. A jelöltek érkezése azonban valóságos megzavarta a mérkőzés hangulatát. A gazdák Peia Miklós jegyző értesítésére azonnal megindultak a község háza felé. Amíg a vadászai gazdák összegyűltek, addig a jelöltek a szomszédos Simonyifalvára mentek át és ott léptek érintkezésbe több tekintélyes gazdával, akik valamenyen arról tettek bizonyosságot, hogy Simonyifalva is a kereszties listát támogatja. Vadászban Alföldy Pál igazgató intézett beszédet a választókhöz és Ijjártó Sándor bélierindí református lelkész mutatott rá tartalmas, általános helyeslést kiváltó beszédében a magyar jelöltek érdemeire és annak fontosságára, hogy ők fogják képviselni a magyarságot a kamarában. Innen tértek vissza azután a jelöltek a késő esti órákban Aradra azzal a meggyőződéssel, hogy Arad vármegye gazdatisádmánja egységesen tart ki a magyarság listája, a kereszt mellett. (b. i.)

— Letartóztatták Damboviceanu büntársát. Bucurestiből jelentik: A rendőrség tegnap letartóztatta Laharescu asszony pénzügyminiszteriumi tisztviselőt, akit azzal vádolnak, hogy Damboviceanunak segédkezet nyújtott a sikkasztásokban. Lakásán nagy összegről szóló takarékönyveket találtak. Érdekes, hogy a letartóztatott adta az első felvilágosításokat Damboviceanu manipulációról.

Akit gyermekora óta hajszol a rendőrség

Fantó Imre, a magyar szélhámos-zseni, szédületes karrierje. — Kokain- és ékszeresempész, majd Budapest tőzsdéjének lemorit alakja.

Budapestről jelentik: A római rendőrség a budapesti bíróságok elfogató parancsa alapján letartóztatta és Budapestre indította utnak Fantó Imre tőzsdébizományost. Évekkel ezelőtt Fantó nagy szerepet játszott Budapest éjjeli életében és senki sem tudta, hogy milyen viharos és sötét múltja van ennek a 32 éves tőzsdébizományosnak.

Alig hét esztendő volt, midőn egy borzalmas vízkatasztrófa alkalmával szülei bent égtek a házban. Nagybátyja lett az árva fiúnak a gyámja. Kávénerése volt gyámjának a főváros külterületén, ahol az éjszaka bűnözői szokták vállalkozásaikat megbeszélni. Kilonc éves korában már belőlért állott a gyermekbíróóság előtt, a honnét a javítóintézetbe küldték. Innen hamarosan megszökött, a hatóságok azonban a gyámjához küldték vissza. Majd bádögösímásnak adták és háromszentendős inas kodását huszonegy műhelyben töltötte le. Közben megemborsodott és a háboru elején besorozták katonának.

Balsorsa a katonaságnál is csupa sötétmúlt emberrel hozta össze, később megszökött a harcokról és nemzetközi kokaincsempész társaságot verbuvált össze. Ezért két esztendő börtönt írt. Ciszabadulása után névjegyeket színtatott, amelyeken mint „vegyésmérnök” szerepelt. Olaszországba ment át működéseinek színterét. Mint mérnök hosszú időt az olasz állam szolgálatában, az állam gyógyszervizáraként dolgozott. Kétféle szakembernek bizonyult. A rendkívül csinos, jó megjelenésű fiatalembert egyik yár tulajdonosa a családjának is emutatta, aminek az lett a következménye, hogy Fantóba a gyáms egyetlen leánya beleszeretett. Szélhámos elbolondította a szelmeletes signorinát, azt hárszólta, hogy odahaza Magyarorszáron több vegyesüzemi gyára van és háboru után feleségül fogja venni. Formálisan meg is kérte a szép, gazdag leány kezét és az apák ez ellen semmi kifogása sem volt. Sőt még tekintélyes összeget adott Fantó Imrének utrautalónak, midőn a fogólyszállítás haza felé indult. Ez volt az alapötletje a nagyarányú ékszeresempészhez, amibe rövidesen kezdett.

Ugyiszólván a hatóságok szellettára csinálta a csempészet. Zugszerkeskedőből a legragyobb ékszereset vásárolta össze, a k előtt mint olasz ékszergyáros erepelt és Budapeston minden szokat lokálban volt egy barátja, akikkel szemben mint a merbeli herceg viselkedett. Mikor agendó drágaköve volt egyült, it Olaszországba akart kiösem-szteni, így szót valamelyik kiemelt barátjához: — Nézze lám, nekem most két tre haza kell mennem Olaszországba. Ne nevéssen ki, de én be-önöm öszintén, hogy nem bírok ga nélkül élni. Döjjön be velem én házámba, az én villámiba, a yly özányóru marancságot kö-itt fekszik a tengerparton. Ha agunja a tani életet, visszajö-

hat, semmi akadályt nem fogok ez elé gördíteni.

A leányok szinte elkábultak a fényes ígéreittől és ezt a kábulatot arra használták ki Fantó Imre, hogy ajándékokkal, briliánsokkal, nirkizetkekkel és egyéb drágakövekkel még jobban hitelt támaszson magával szemben. Pénzt is adott a leányoknak, hogy az esetleges visszautazás költségeit fedezhessék.

Aztán megkezdődtek az utké-szüllődések. Elegáns utruhát ös-nálhatott a kiválasztottnak és ő maga ajánlotta fel, hogy az aján-dékozott drágaköveket gyűriinek, karkötőnek és colliernek fogja megcsonáltatni.

El is indult Olaszországba és minden különösebb akadály nélkül jutott át a határon, vele az elegán-san kiöltözött táncosnő. Olaszországban nagy meglepetés érte a szerencsétlen leányt. — Éjszaka Fantó Imre minden további nélkül elszedte az ékszereket, elvette a pénzt és a leányt a falópénél hagyva, értékesítette a csempé-szett drágaköveket.

Amint eladta az ékszereket, a legközelebbi vonatral sietett vissza Budapestre, ahol egy másik, egy harmadik és ki tudná meg-mondani hányadik kánnal ugyan így járt el. Egyszer azonban egy

ilyes olasz detektívnek feltűnt a dolog. Ez ugyan leánykereskedőt sejtett Fantóban és hosszú időig tartott, míg ez alól a más alól sikerült magát tisztáznia, de többet nem kísérelte meg a nagyszere-rűen jövedelmező drágaköcsempé-szést. Más foglalkozás után né-zett.

Két évvel ezelőtt a tőzsdén tűnt fel, mint bizományos. Valósággal uralta a helyzetet. Igen tekinté-lyes volt. Mindent és mindenkör készpénzzel és azonnal fizetett. Örfási vagyona azonban, amit bír-nős uton szerzett, egyetlen rossz spekuláción: a Felten-papírok megkomureminálásán — eluszott. Fantó Imre nem tudott fizetni és bujkált a hitelezői előtt.

A kétségbeesett hitelezők a fa-kásán keresték Fantót, azonban nem találták. Erre tömegesen ad-tak be ellene feljelentést a főkapitányiságon, de a szélhámos ekkor már messze járt. Megállapították, hogy Olaszországban keresztül Észak-Afrikába szökött és azt hit-ték, hogy örökre elkerüli az igaz-ságszolgáltatást. Most azután Ró-ma egyik zugszármájában talál-tak rá a római detektívek egy razzia alkalmával. A valamikor elegáns világi úrnyomas, kopot-tan kuporodott meg egy alig há-rom négyzetméternyi területű kis sötét lyukban és szinte boldog volt, hogy végre rendőrhözre ke-rült. Legalább kipihenheti magát az üldözött vad, amit ugyiszólván gyermekora óta hajszolnak a rendőrk...

megteadnak minden nyilatkozatot a közleményben foglaltakra vonatkozólag.

Newyorki jelentések szerint Bereginék nagy kellemetlenségek voltak Amerikába érkezésekor, hosszabb ideig Ellis Islandon tartották, mivel megérkezésekor fel-jelentés várta és az abban foglal-tak miatt nyomban a hajó kiköté-se után letartóztatták. Beregi amerikai barátai és künn tartózko-dó impresszáriója azonnal akciót kezdtek Beregi szabadon bocsá-tása érdekében. Sikeresül is elér-niük, hogy Beregi Oszkárt a ha-tóságok 500 dollár kaució ellené-ben szabadlábra helyezték és be-bocsátották az Ellis Islandról Ame-rikába.

Harc

A nyolc órai munkaidőért Az aradi kereskedelmi alkalmazottak érdekes közgyűlése.

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap délelőtt tartotta meg a Munkás-Ottthonban ezévi közgyűlést az aradi Kereskedelmi Alkalma-zottak Egyesülete. A gyűlést Ma-teisz Péter elnök nyitotta meg, előadók pedig Baga János és Vostinar György voltak. A köz-gyűlés viharosan folyt le. Az alkalma-zottak szónokai siralmas helyzetükről tárgyaltak és arra a megállapításra jutottak, hogy felé-annyi a jövedelmük, mint a fizika-i alkalmazottaknak. Ezzel szem-ben a fizikai munkások 7—8, míg a kereskedelmi alkalmazottak tí-zenegy órát, sőt a fűszerkereske-désekben alkalmazottak 12 órát köveiesek dolgozni.

A közgyűlés erre egyhangulag azt a határozatot hozta, hogy a kereskedelmi alkalmazottak kö-vetelik a napi nyolc órai munka-ido legszigorúbb betartását. Fel-kérlik munkaadókat, hogy az üz-leti órákat és a személyzet fog-lalkoztatását akként intézzék, hogy senki se dolgozzon többet napi 8 óránál. Memorandummal fordulnak a hatóságokhoz, mely-ben felkérlik az illetékes tényező-ket, hogy fokozottan ellenőrizzék a záróra betartását és hassanak oda, hogy a kereskedelem alkalmazottai is csak napi nyolc órát dolgozzanak.

A gyűlésen kiküldöttjeik útján részt vettek az aradi fizikai mun-kások is, akik bejelentették, hogy mindenben hathatósan fog-ják támogatni a kereskedelmi alkalma-zottak akcióját. Nem csu-pán szimpátiával kísérik az alkalmazottak mozgalmát, de cselekvő támogatásra is hajlandók. Beje-lentik már most, hogy az aradi öszmunkásság bojkott alá fogja helyezni azokat a kereskedéseket, ahol az alkalmazottakat a nyolc órai napi munkaidőn túl foglal-koztatják. A bejelentéseket a közgyűlés megalázkodással vette tudomásul és utána az elnök be-rekesztette a gyűlést.

— A francia pénzügyminiszter londoni útja. Párisból jelentik: Caillaux pénzügyminiszter ma Londonba utazott. Eltávazása előtt kijelentette, hogy olyan ja-vaslatokat fog előterjeszteni az adósságok ügyében, amely min-denben megnyugtató lesz az ot-tani körökre. Távalkétének időtar-tamát még nem tudja pontosan a pénzügyminiszter.

Kemal pasa elvált felesége megírja memoárjait.

Rövid beszélgetés az érdekes asszonnyal a budapesti keleti pályaudvaron.

(Budapest, augusztus 24.) Ér-dekes vendége volt rövid időre a budapesti keleti pályaudvarnak. Ma utazott át Budapestén „Latifé hanum”. Kemal pasának, a török nemzetű hősnek és a török köz-társaság elnökének elvált felesé-ge. A modern török asszony érde-kes és egzotikus kisérétével nagy feltűnést keltett. Fogadott is fül-kéjében egy magyar újságíró, a ki annak idején az angorai ünne-pélyes bevonulásra repülőgépen utazott Kis-Ázsiába és már innen ismeri Kemal feleségét. A szmir-nai házassági vállalkozó leánya rö-viddel ezelőtt vált el férjétől, aki-nek egyetlen felesége volt és aki első volt a török uriaszonyok kö-zött, aki fátyol nélkül jelent meg a nyilvánosság előtt. Most Szmir-nából Konstantinápolyon át, Prá-gán keresztül Berlinbe utazik.

Musztafa Kemalről válasuk dacá-ra is rendkívül rokonszenvesen és elragadtatással beszél.

— A válás? Persze, hogy igaz. — mondja a kérdésekre. — A ma-gyar lapok is megírták? No lássa. Hát csak hisz a kollégáinak. Miről beszéljek? Miről nyilatkozzak? Majd egyszer, egy-két év múlva meg fogom írni emlékeimet azok-ról a felejthetetlen időről, ame-lyek Törökország megújodását jelentik... Boldog és büszke va-gyok, hogy a legnehezebb időkben Musztafa Kemal mellett állot-tam!

Az asszony hangja volt ez és az elnök feleségének gesztusa. Feje-delmi mozdulattal kézesókra nyujtotta keztyüs kezét. Visszamegy a hátlárába és lefüggönyözi az ablakot... Az elnök elvált fe-lesége elindult Németország felé...

Beregi Oszkár amerikai kalváriajárása

A nagy magyar művész nyomorog. — Hetekig vesztegelt Ellis Islandon és csak kaució ellenében bocsátották szabadon.

Bécsből jelentik: A bécsi „Neues 8 Uhr-Blatt” közli színházi rova-tának élén feltűnő betűkkel: Amint értesültünk, Beregi Oszkár Ameri-kába hajózott, ahol egy magyar vándorszintársulattal játszik igen kedvezőtlen körülmények között, olyan helyeken, amelyek minden-hez inkább hasonlítanak, mint szin-házhoz. Beregi, akinek tudvalevő-leg zsidó volta miatt el kellett hagyni Magyarországot, az utolsó esztendőkből Bécsben is nehéz viszonyok között élt, mivel szeren-

esetlen szerződése folytán az ösz-szeomlott Renaissancebühnehez kötötte, megtakarított pénzét fel-élte és alig maradt annyija, ami a pusztta megélhetéshez elegendő lenne. Európából való távozásá-nak okai egyrészt a szomorú bé-csi színházi viszonyokban, más-részt családjával történt öszse-különbözésében keresendők.

Bécsi színházi körökben a „Neues 8 Uhr-Blatt” híradása óriási feltűnést keltett annál in-kább, mivel Beregi hozzátartozói

A Maros vasárnapi és hétfői halottai.

Ketten vízbefulladtak a közönség szemeláttára. — Öngyilkos akart lenni egy aradi magántisztviselő. — Hétfőn 2 gyermek fullt a vízbe.

(Saját tudósítónktól.) Tegnapra ismét beköszöntött a nagy hőség és a közönség ezerszámra kereste fel a Marost, hogy felüdítse tikkadt testét a hűsítő folyóvizben. Ezen a tikkasztó vasárnapon a Maros ismét áldozatokat követelt. Egy 14 éves fiú és egy idősebb ember lelte halálát tegnap a Marosban és egy fiatal ember öngyilkossági szándékból vetette magát a folyóba. Tegnap délben 12 óra után egy fürdőző gyermek elmerült a Marosban. A szerencsétlen fiú az ingyenfürdőben tartózkodott és a tilalom ellenére a mélyebb vízbe uszott. Valószínűleg görcsöket kapott, mert egyetlen remült segélykiáltás után elmerült a Marosban. Többé nem is került felszínre és dacára annak, hogy százan és százan látták a halálos katasztrófát, senki sem siethetett a fullókó fiú segítségére. A helyszínen megjelent rendőrség megállapította, hogy a vízbefullt fiú Szentpál Géza iparostanonc.

Az aradi riethas sportklub marosparti helyiségének közelében, szintén a közönség nagy tömegének szemeláttára fulladt a vízbe egy idősebb juhász ember. Az öreg juhász nyájával a Marospartra ment, hogy megfürdesse a juhokat és ő maga is belemártsa magát a hideg Marosvizbe. Az öreg ember levetkőzött és belegázolt a Marosba. Néhány pillanat múlva segélykiáltást hallottak a közelben tartózkodók. Látták, hogy a juhász kétségbeesett élet-halálharcot vív a hullámokkal. Többen csónakba ugrottak és a szerencsétlen fullókó feié eveztek. De nem tudták elérni. A mikor a helyszínre érkeztek, már elnyelte a hullámsír. Az esti órákban jelentették a rendőrségnek, hogy egy idősebb ember holttestét vetette ki a Maros az aradi lid közelében. A holttestet még nem agnoszkálták, de valószínű, hogy a Hellas közelében vízbefullt öreg juhász hulláját dobta felszínre a Maros vize.

Egy fiatal aradi magánhivatalnok önszántából akart a Maros vízében véget vetni életének. Neki azonban nem sikerült. Az ATE sporttelep közelében feltűnt, egy izgatottan sétáló fiatal ember a Marosparton. Sokáig jarkált ide-oda és délután hat óra tájban elszánta magát a végzetes lépésre. Bele vetette magát a Marosba. Az öngyilkossági kísérletnek számosan voltak szemtanúi és többen siettek az életmentésére. Fáradtságos munka után sikerült a fiatal embert a partra vonszolni, ahol ismét kiszabadította magát a megmentői kezei közül és visszaakart rohanni a Marosba. A közben megérkezett rendőrök azonban megakadályozták a végzetes tett elkövetésében és a helyszínre érkezett mentők gondjaira bízta. A kórházban kiderült, hogy a makacs életunt Tóth Sándor aradi magánhivatalnok. Arról azonban, hogy miért akart megválni életétől, egyelőre nem nyilatkozik. A fiatal embert ideiglenesen a kórházban tartják, amíg lecsillapodnak a szíve. Attól lehet tartani

ugyanis, hogy megismétli öngyilkossági kísérletét.

A telhetetlen Marost nem elégitették ki a vasárnap szedett áldozatai. Ma ismét két halálos fürdést jelentettek az aradi államrendőrségen. Julmann Béla iparostanonc a szabad vízben fürdött és valószínűleg görcsöt kapott a különben jó úszó fiú. Néhány percig kétségbeesetten kiáltott segítségért, de a segítségére siető csónakosok nem tudták elérni. Az ár magával ragadta és néhányszor még felszínre került a szerencsétlen elkékült arca, azután eltűnt a hullámokban.

Az esti órákban Bakos Pál

Borzalmas szerencsétlenség Pécskán.

A cséplőgép felrobbant gőzkazánja három embert halálosan megsebesített.

(Saját tudósítónktól.) Megrejtő katasztrófa történt ma délután Pécska község határában, Kodos Mihály tanyáján. A tanyán a cséplési munkálatok folytak és a cséplőgépénél három munkás dolgozott. A gépész, a fűtő és egy segédmunkás. A gépet a délutáni órákban fűtötték be és valószínűleg hibás kezelés következtében kisebb repedést vettek észre rajta. A gépész a befűtött lokomobill javításához fogott, amikor hatalmas robbanás hangja visszhangzott végig a közel tanyákon, sőt a község ablakai is megzörögtek a robbanásra. Felrobbant a cséplőgép gőzkazánja. A községből és a szomszéd tanyákról csakhamar

számosan siettek Kodos Mihály tanyájára, a szerencsétlenség színhelyére. Ott összezuzott testek, vérben ázva találtak meg a három munkás eszméletlen testét. A felrobbant cséplőgép több méter távolságra dobta a szerencsétlen embereket és a gép apró szilánkokra szakadva röpiült szét a tanyán. A helyszínen megjelentek a községi hatóságok képviselői és a községi orvos. A három szerencsétlenül járt ember vérző sebeit bekötözték és beszállították őket a községbe. Az esti órákban mind háromjukat beszállították az aradi kórházba, ahol ápolás alá vették őket. Életbenmaradásukhoz kevés reményt fűznek az orvosok.

Miért távozik Angel dr. polgármester?

Az új közigazgatási törvény csak egy polgármestert ismer. — 35 évi szolgálat után havi 1741 lej nyugdíj

(Saját tudósítónktól.) Az aradi város házán általános meglepetéssel és sajnálattal tárgyalják a legújabb hírt: Angel István dr. polgármester, aki 30 éven keresztül szolgált a város és polgárságának érdekeit, elhatározta, hogy nyugdíjaztatja magát. Kérvényét a nyugdíjbizottsághoz be is adta és ezután a városi tanács elé került. A városi tanács a letárgyalás után a prefektushoz, majd onnan a minisztériumhoz terjeszti fel jóváhagyás végett. A Közlöny munkatársa felkereste a polgármestert, aki elhatározása okáról a következőkben nyilatkozott:

— Az új közigazgatási törvény szerint a legmagasabb hivatalnoki állás a Secretar general lesz, a mi megfelel a mai főjegyzőnek. A polgármester és helyettes polgármester kívül esik a tisztviselői karon. Ez a két állás nem nyugdíjképes, nincsenek rangosztályba sorozva s mintegy a községi primarnak felelnek meg. A megválasztott városi tanács tagok titkos szavazással arra szavaznak, akik a polgármesteri állásra méltónak tartanak és a három legtöbb szavazatot kapott tanács tag nevét a miniszterhez terjesztik fel, aki a három közül egyet kinevez polgármesternek. Ez megjelölés helyettesét, vagy megjelölés hiányában tanácselnök színe alatt

működő „delegatie permanente” azaz állandó választmány, amely ilyenkor a közigazgatási ügyeket intézi, ennek legidősebb tagja végzi ezt a tisztelet. Tehát az új közigazgatási törvény életbeléptetésével nem vagyok abban a helyzetben, hogy a mai állásomhoz hasonló állást kapjak, mivel a legmagasabb állás, amelyet kaphatnék, a főjegyzői állás. Ezenkívül harminc éve dolgozom, beleszámítva a háborús éveket is és ez megviseli az ember fizikumát. Az érvényben levő rendelkezések szerint azzal a harminc esztendővel, amely a rendelet szerint 35-nek számít, nyugalmomban vonulhatok. Kénytelen voltam ezt tenni és helyénvalónak is találtam egy város, mint a saját szempontomból, hogy nyugdíjazásomat kérjem, mivel az új törvény életbeléptésekor úgy sem tud a város megfelelő állást adni. Így kerülhetem csak el, hogy úgy magamat, mint a várost, kellemetlen helyzetbe hozzam. A nyugdíjbizottság után a tanácshoz kerül a kérvény. Előre jelzem, hogy annyira fontosnak és annyira helyénvalónak találok az új törvény életbeléptetését, hogy abban az esetben, ha bármely főrang, bármilyen okból kifolyólag nem javasolja, illetve nem fogadja el kérvényemet, kénytelen lennék szeptember 30-án az állás-

somról lemondani s itthagyni az évek során befizetett nyugdíjilletéket s állásomat.

Eddig Angel István dr. polgármester nyilatkozata s ehhez csak néhány sor kommentár kívánkozik. A polgármester három évtized óta dolgozik a városnál. És sikerült megszereznie a polgárság becsülését. Emlékeztetek még az állampolgársági igazolások, amelyeknek során Angel polgármester felbecsülhetetlen szolgálatokat tett a város polgárságának. Egy régebbi határozat van, amely szerint a városi tanácsnak joga van olyan nyugdíjazott főtisztviselőt, aki a város vezetéseben becsülésre méltó érdemeket szerzett, teljes fizetéssel nyugdíjazni. Angel dr. érdemeiről nem lehet vitázni, nyugdíja 35 éves szolgálat után 1741 lej lenne havonta. Ha valaki megérdemli a teljes nyugdíjat, úgy Angel polgármester okvetlen megérdemli.

Idegenek jelenkezése.

Az aradi állambiztonsági hivatal felhívása.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi állambiztonsági hivatalnál működő tartózkodási engedélyeket ellenőrző komisszió befejezte munkáját. A bizottság több száz tartózkodási engedélyt vizsgált felül és minden jogosítottnak három, illetve hat hónapi engedélyt adott a további tartózkodásra. A hivatal idegeneket ellenőrző ügyosztálya felhívja a következőket, akiknek kérvényét elintézte a bizottság, hogy tartózkodási engedélyük átvétele végett jelentkezzenek Zamfir komiszárnál:

Grün Olga, Dvorak Johanna, Dvorak Vencel, Major Edith, Nikrova Anna, Bacsó Antal, Szabó Erzsébet, Roth Vilmosné, Lengyel Juliska, Zimmeth Arthur, Popper Hugoné, Kánitz Ida, Stolarik József, Fülöp Lászlóné, Ardós György, Ambrus Jolán, Schwadra Rachel, Rácz Jenő, Olasz Erzsébet, Scheibel Jenő, Selmeczi Ferenc, Török Borbála, Fenyves Ágnes, Gróf Vilmos, Zuckerman Miksáné, Goldberger Livia, Nerada Ferenc, Tóth Sándorné, Czocher Erzsébet, Schmidt Alma, Hílcz Ferenc, Kosztká Ilona, Kosztká Margit, Kégl Jenóné, Novák Ferenc, Herczeg Györgyné, Jolesz Blanka, Simanevič Erzsébet, Lasker Mártha, Mácsa Antal, Kirstner Livia, Batos Rozália, Balan Mátyás, Schönfeld Lipót, Domán Miklós, Vass Józsefné, Gál Albertné, Gellert Józsefné, Gyárfás László, Kantás József, Bars Mihályné, Varsányi Mártha, Fischer Ernő, Dogead Meicora, Pauker Árminné, Varga N. Gyula, Jánosi Mária, Révész András, Pogány Miklós, Borsos Ignácné, Urbán Andrásné, Zeszl Dávidné, Weisz Tódor és Cimpian Erzsébet.

— A lett külügyminiszter autókatasztrófa áldozata lett. Rigából távozott: A nyaralásából hazatérő lett külügyminiszter automobilkatasztrófa áldozata lett. A gépkocsij az árokba fordult a miniszter koponyarepedést szenvedett és azonnal meghalt. Felesége és kis gyermeke könnyebb sérülésekkel menekült meg.

Rablótámadás

az arad—temesvári országon.

Megtámadott és megsebesített gabonakereskedő.

(Saját tudósítónktól.) Vakmerő rablótámadásban volt része tegnapelőtt Klemann Miklósnak, egy timisoarai gabonakereskedelmi cég tisztviselőjének. Klemann gabonavásárlás céljából reggel az aradi vonattal Vingára utazott, ahol már várta Milos Traian monostori fuvaros, hogy a környékbeli falvakba kocsin vigye tovább. Milos, aki két falúba nyomorék egy vasuti elgázolás következtében, már régi fuvarosa a temesvári cégnek. Így nem kellett feltűnést, amíg az uton a kukoricások között Klemannból aziránt érdeklődött, hogy mennyi pénzt visz magával. Klemann őszintén megmondta: hetvenezer lej. Nemsokára arra kérte Milos Klemannt, hogy fogja meg egy kassá a gyepőt, mert hátra kuszlik a kocsin, valami igazítani valója akadt hátul.

Klemann gyanútlanul engedteskedett. Egyszerre csak Milos a tisztviselő háta mögött felemelte a mankóját és többször hatalmasakat sújtott a fejére. Klemann jeditében elejtette az aktatáskát és elejtette a kezéből a gyepőt is. A levak közben megvadultak, a nyomorék kocsis nem tudta megékezni őket s az összevert tisztviselő a közben felvert aktatáskával együtt — amelyben a pénz volt — lerázódott a kocsiból és elterült az országuton. Milos nem vette idejekorán ezt észre és tovább hajtott. Midőn azonban háttapillantva a földön látta Klemannt, visszafordult a kocsijárat, hogy agyontapostassa a sebesült embert. Klemann azonban nem vesztette el lélekjelenlétét, az országut árkába kuszolt, mire a rablógyilkos nyomorék szikkozódva elvágtatott.

Klemann segélykáltásaira azután előjöttek a földéken dolgozó emberek, akik Klemannt Vingára szállították be, ahol a csendőrség kihallgatta és a községi orvos beköthözte súlyos fejsébeit. A csendőrség nyomban intézkedett, hogy Monostoron tartóztassák le Milos Traiant, a nyomorék merénylőt s szállítsák szembeállítás céljából Vingára. Ez meg is történt. Milos eleinte mindent tagadott, még azt is, hogy Klemannt aznap látta. Később azonban megtört, mindent bevallott, sőt 200 lej „fájdalomdíjat” is felajánlott a megtámadott hivatalnoknak. Milost, beismertő vallomása után fedezettel Timisoarara szállították és átadták az ügyesség fogházának.

STINHAZU MŰVESZET

Szombaton bucsuzik Lengyel Irén Aradtól. Az aradi színház nagyszerű primadonnája: Lengyel Irén, szombaton, a nyári színpadon bucsufeladást tart. Színpad kerül az „Antónia” második felvonása és művészi számok. Jegyek a téli színház pénztárában délelőtt fél 11-től fél 2-ig és délután 4-től 6-ig.

IRÓSZEREK

Sándor hírlapjában Arad.

Madridban tüntettek a marokkói háború ellen.

Madridból táviratozzák: Tegnap egy század katonaságot akarok utnak indítani a marokkói hadszíntérre és akkor erős háború és franciaellenes tüntetések törtek ki. A közönség „Elég Marokkóból” és „Miért segítsük a franciákat?” kiáltásokkal tüntetett. Dulakodás és verekedés keletkezett s ennek során a rendőrség számos tüntetőt letartóztatott.

Fezből jelentik, hogy a nyugati fronton négyszáz család behárodott. Ouergna mellett a rifkabilok meglepetésszerű támadását a francia csapatok veszteség nélkül visszautasították.

Ujabb nagy vasuti katasztrófa Franciaországban.

Párisból táviratozzák: Franciaországban ma ismét két vasuti szerencsétlenség történt. Sens mellett két gyorsvonat ütközött össze. Harieduc pályaudvarán pedig egy mozdony beleszaladt a személyvonatba. A Sens melletti szerencsétlenségnek eddig tíz halott és harminc súlyosan sebesült áldozata van. Bár az első jelenté-

sek csak három halottról és tíz sebesültről számoltak be. A tarasconi gyorsvonat a tílos jelző következtében megállt a nyílt pályán és ebbe futott bele teljes sebességgel a páris-chamonixi gyorsvonat, amely ugyanezen a vágányon érkezett. A mozdony és a személyvonat összeütközésének halottáldozata mincsem, de többen súlyos sérüléseket szenvedtek.

Megnyílnak a katolikus gimnázium kapui.

A szülőknek továbbra is támogatni kell az egyetlen aradi magyar középiskolát. — Kilátásban az iskola nyilvánossági joga.

(Saját tudósítónktól.) Szeptember elején újra megnyílnak az iskolák kapui és újra bevonul az élet a szünidőre elcsendesedett falak közé. A beiratások, a diákok iskoláztatásának problémája új, súlyos gondokkal terheli meg a megélhetés küzdelmében elfáradt szülőket. Kétszerezten nagy a gond a magyar szülők körében, akik jogos aggodalommal néznek gyermekeik jövője elé és előttük lebegnek még az elmúlt esztendő szomorú vizsgaeredményei. Csak az a vigasztalás ebben a szomorúságban és gyermekeik sorsának bizonytalanságában, hogy a vizsgaeredmény országosan produkálta a meglepetéseket. Semmiesetre sem szabad és nem is lehet az utolsó esztendőnk nagy bukásszázálekát az iskolák, a tanári kar hibájának, vagy mulasztásának betudni. Sőt a diákság sem hibás ebben. A hiba kettőrészes: egyedül a helytelenül megkonstruált új iskolatörvény és a tanítási módszer, amelyek gyökerestül felforgatták a régi iskolai tanítási szokványokat és tulságos nehézségek elé állították a hábo-

rus esztendőnk folyamán előkezdésben visszamaradt diákokat.

Epp ezért kétszerez kötelessége a magyar szülőknek kitartani az aradi katolikus főgimnázium mellett, amely Aradnak és környékének egyetlen magyar nyelvű középiskolája. Az új tanévre az iskola és annak tanári kara már erősen készülődik és remény van arra is, hogy a közoktatásügyi miniszter enyhítéseket fog alkalmazni a drákói szigorral megalkotott törvényen, ugyancsak remény van arra is, hogy a katolikus főgimnázium a legközelebbi tanévre megkapja a nyilvánossági jogot is. A szülők tehát ne madjanak vissza a múlt esztendőnk szomorú vizsgaeredményétől, aminek köztudomás szerint nem is az iskola az oka, hanem irassák nyugodt lelkiismerettel be gyermekeiket az aradi katolikus főgimnáziumba. Az iskola beiratási hirdetménye egyébként a legközelebbi napokban megjelenik a napi sajtóban és az intézet maga is szívesen szolgál bármilyen felvilágosítással iskolai ügyekben az érdeklődő szülőknek.

Hogyan folyik le a mezőgazdasági kamarai választás.

Kedden reggel 8 órakor kezdődik a választás, szerdán már kihirdetik az eredményt.

(Saját tudósítónktól.) A keddi nap a mezőgazdasági kamarák megalakításában a döntő napot jelenti. Reggel nyolc órakor kezdődnek meg mindenütt a szavazások a járásbíróóságok székhelyén. A szavazás titkos és listával történik. A szavazó egy külön fülkébe megy és ott teszi rá a neki átadott bélyegzővel a pecsétet a listának arra a részére, amelyre szavazni akar. A választói igazolványok felmutatása mellett minden választó ingyen utazik vasuton a választás színpad helyére és onnan vissza haza. Azokból a községekből, ahol vasuti állomás nincsen, kocsiikon mennek a választók a járásbíróóságok székhelyére a községek bíráinak és jegyzőinek kíséretében. A járásbíróóságok pontosan megállapították, hogy melyik község gazdáira mikor kerül a sor és erről értesítették a jegyzőségeket, hogy csak akkor vezessék a gazdákat választáshoz és ezzel is kevesebb időt veszítsenek a keddi munkanapból. A szavazást este nyolc órakor zárják le és akkor a járásbíróóságok a náluk lefolyt választás eredményéről a törvénytűzésnek tesznek jelentést, amely összegezi ezeket és a választások végeredményét szerdán délelőtt hirdeti ki. A közigazgatás közegei világosan megmagyarázták a választóknak, hogy miképpen kell szavazniuk. Így azt is megmagyarázták, hogy miért vannak a szavazó-listákon keresztlettel és sárlóval-kaszával megjelölt részek. A törvényhozók számítottak arra, hogy vannak irástudat-

lan és választói jogosultsággal bíró földművesek is, akik a listákon szereplők neveit nem tudják elolvasni és így nem lennének képesek a listát helyesen lebélyegezni.

Ezért a már előre ismeretefi névsorokat jelekkel látták el. Mindenki tudja már, hogy az ő jelöltjei a keresztlettel, vagy a sárlóval-kaszával megjelölt listák szereplőinek-e s e jelek mutatják meg neki, hogy a bélyegző hova kell tenni.

HIREK

— A király születésnapjának megünneplése Timisoarán. Timisoarát is nagy ünnepek között tartották meg a király születésnapját. A gyárvárosi görög keleti templomban dr. Tiucra esperes misét tartott nagy papi segédlettel, amelyen az összes katonai és polgári hatóságok megjelentek. A mise után az esperes emelkedett beszédet tartott a megjelent híveknek.

— A királyné Párisból Svajcra utazott, Párisból táviratozzák: Mária királyné Párisból elutazott a svájci Walburg-kastély meglátogatására.

— A bucaresti olasz követ távozásra. Bucarestből jelentik: Aloisy báró, bucaresti olasz követ, akinek távozásáról már hírt adtunk, megvárja Ferdinánd király hazaérkezését, hogy bucsukihallgatást kérjen. Aloisyt kormánya a genfi delegáció tagjává nevezte ki.

— A cluji lutheránus egyház új lelkésze. Clujról jelentik: Tegnap tartotta a cluji lutheránus egyházközség lelkészavató közgyűlését, amelyen Alberti Richard szász jelölt győzött 37 szavazattal Nikodémusz Károly hosszufalusi lelkész, magyar jelölt 20 szavazatával szemben.

— A községi választások kérdőíve. A községi választásokra a város kikézbcsítette minden háztuladónosnak a kérdőíveket, amelyet azoknak a lakóknak ki kellett tölteniök, akik választók akartak lenni. A város egyszersmind az iverk beszédéről úgy gondoskodott, hogy a háztuladónosoktól szedette be a már kitöltött iverket. A város alkalmazottai azonban sok házat kihagytak és ezért az aradi városi főjegyzői hivatal értesíti azokat, akiktől a kérdőívet nem szedték be, hogy adják be személyesen a városházán a főjegyzői hivatalban.

— Letartóztatott antiszemita izgatató. Bucurestiből jelentik: A rendőrség Pancuban antiszemita izgatás miatt letartóztatta Voinea Nicolae iparost.

— Száz ember halála a tengeren. Londonból jelentik: Kalkuttában egy vontatóhajót a vihar elsüllyesztett. Száz ember a vízbe fullt.

— Kína kártérítést követel az angoloktól. Londonból jelentik: A különböző koncessziók ügyében folytatott angol—kínai tárgyalások megghiusultak, mert a kínai kormány hetvenötezer dollár kártérítést követel.

— Öngyilkos vezérigazgató. Budapestről táviratozzák: A vasárnapról hétfőre virradó éjszakán, pontosan éjjelkor föbelötte magát Mauthner Elemér részvénytársasági vezérigazgató a lakásán. Tettenek okát eddig nem sikerült megállapítani.

— Irodai cizma olcsón Kerpénél

— Merénylet Martinique köztársaság kormányzója ellen. Párisból jelentik: Richard Martinique sziget-köztársaság kormányzója ellen Fort de Franceban, midőn hajóra akart szállni, revolveres merényletet követtek el. A merénylő négy lövést adott le és ezek közül két golyó súlyosan megsebesítette a kormányzót. A gyilkost nyomban elfogták. Megállapították, hogy Richard kormányzó politikai ellenfelének fia. A merénylő apját: Etagest, a kormányzóválasztás alkalmával meggyilkolták és ezért apja halálának megbosszulására követte el a merényletet. A kormányzó állapota súlyos, mivel az egyik golyó a tüdejébe hatolt.

— Temetés. Vasárnap délelőtt négy részvét mellett temették el Geller Margitot, a fiatalon elhunyt aradi urileányt. Sokan jelentek meg az izraelita temető halottasháza előtt, ahol a gyászszertartás lefolyt. A sir előtt dr. Vágvölgyi Lajos főrabbi mondott emelkedett és megindítóan szép beszédet, Weisz Sándor főkáptor pedig egyházi dalokat énekelt. Ez után lebecsátották a koporsót a sirba és percek múlva már csak kis domb jelezte, hogy egy fiatal lélek hervadt el örökre.

— Az aninai kórházban zálogul visszarióttak egy holttestet. Érdekes eset történt Aninán, ahol a hatóságok intervencióját kellett igénybe venni, hogy az aninai kórház egy holttestet kiadjan. Egy krassószörénymegyei tanító édesanyját a napokban az aninai kórházba vitte, ahol dr. Bélu igazgató, aki egyben a kórház sebésze is, megoperálta. Az operáció után a megoperált felhatalmazta az igazgatót, hogy a műtétért 15.000 lejrt kérjen. Két nap múlva az asszony meghalt. A haláleset után közvetlenül dr. Bélu elutazott Anináról, elutazása előtt azonban azt az utasítást hagyta hátra a kórház gondnokának, hogy a holttestet csak a 15.000 lej elfizetése ellenében lehet kiadni. Másnap megérkezett a fiú, aki értesült anyja haláláról, azonban kerekén megtagadta a 15.000 lej kifizetését. Mivel azonban így nem akarták kiadni a holttestet, Beráriu jegyzőhöz, majd a rendőrséghez fordult. Miután akciója sikertelen maradt, Sebastyén munkásbiztosító igazgató közbenjárását kérte és hosszas tárgyalások után a gondnok kiadta a holttestet. Azonban a tanítónak kötelezvényt kellett adnia a 15.000 lejről. Az eset híre általános feltűnést keltett.

— Bevonják az elrongyolódott bankjegyeket. A pénzügyigazgatósághoz érkezett miniszteri rendelkezés szerint a rongyos és elpiszkolódott bankjegyeket az állampénztár köteles bevonni. A rendelet hangsúlyozza, hogy ezt a rendelkezést az igazgatóság köteles hirdetőnyelven is tudatni a közönséggel. A bevonás rendszere az lesz, hogy a befizetett ilyen bankjegyeket felküldik Bucurestibe és nem bocsájtják többé forgalomba. Beváltásra azonban nem fogadnak el ilyen bankjegyeket.

LEGUJABB

Szocialista világkongresszus Marselleben.

Párisból jelentik: Tegnap megnyitott Marselleben a nagy szocialista világkongresszus. A kongresszus főbb pontjai: a marokkói kérdés, a pénzügyek ziláltsága, a munkanélküliség és a washingtoni megállapodás a nyolc órai munkaidőről. Henderson volt angol belügyminiszter emöki megnyitójában azt a kérdést fejtegette, hogy szocialista vehet-e részt valamilyen parlamenti kormányban. Arra

a felfogásra helyezkedett, hogy ez minden ország szocialista pártjának a befügye. Hilferding német delegátus a biztonági szerződésről beszélt és kifejtette, hogy Németországnak és Oroszországnak egyenlőgu államokként be kell lépniök a Népszövetségbe, mert ez erős garancia a békére. Leon Blum francia kiküldött a genfi jegyzőkönyv kérdését érintette.

Kommunisták uccai harca Franciaországban.

(Páris, augusztus 24.) A marseillesi kommunisták tegnap kongresszust tartottak, amely tüntetéssel végződött. Az uccákat és köztereket erős rendőrsztagok szállták meg, amelyek megakadályozták minden rendzavarást. A rendőrség oszlásra szölitottu fel a tüntetőket, akik nem engedelmeskedtek a felhívásnak, hanem megtámadták a kévezényelt karhatalmat. Véres verekedés kezdődött, a melynek során mindkét részről többen megsebesültek. A rendőrség számos tüntetőt letartóztatott.

House ezredes meghalt.

Bécsből jelentik: House Edward ezredes ma meghalt. House különösen a béketárgyalások alatt tette ismertté a nevét az egész világon. Mint Wilson személyes megbízottja jött Európába és tag-

ja volt a legtöbb haditanácsnak. Később a nemrég elhunyt Bryan-nal és Lansinggal együtt szembekeverték Wilsonnak. Halálát egész Amerikában őszinte részvéttel gyászolják.

Elmaradtak a beigért bécsi tüntetések.

Bécsből táviratozzák: A horogkeresztesek szombaton gyűlést tartottak, amelyen tiltakoztak az ellen, hogy a cionista kongresszust Bécsben tartották meg. Végül határozati javaslatot fogadtak el, a mely szerint a kormányt felszölitik, hogy azonnal oszlassa fel a cionisták kongresszusát. Ennek

üccára a cionista kongresszus vasárnap teljesen zavartalanul folyt le. Az osztrák káivédök sem rendeztek tüntetést és a kommunisták is elállottak attól, hogy keddre tervezett és bejelentett felvonulásukat megtartsák. A kormánybuktató támadások előkészítése azonban titokban még mindig folyik.

— Meghalt a lupényi kőszénbánya igazgatója. Budapestről jelentik: Végh Artur, a lupényi szénbányák budapesti igazgatója ma hűvösvölgyi villájában hirtelen meghalt. Az igazgató este vendégeket látott magánál, akik éjjel tizenegy óra felé felkerekedtek, hogy hazamenjenek. Végh Artur egy darabig elkísérte őket, azután visszafelé indult. A Lipótmező-uccában menet hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. Az esetet nyomban jelentették a főkapitányságnak, amely rendőri bizottságot küldött ki a holttest megvizsgálására. A rendőrorvos megállapítása szerint szívszélhűdés érte Végh Arturt. Holttestét a bonctani intézetbe szállították be, hogy a halál okát pontosan megállapíthassák. Végh Artur fivére volt Végh Károlynak, a budapesti tőzsde elnökének, kiváló közzgazdasági szakértőnek, akit Aradon is nagyon sokan ismertek, mert üzleti ügyekben gyakran fordult meg itt.

— Betiltották a lengyelországi szarvasmarha kivitelét. Bucurestiből jelentik: A kormány betiltotta a lengyelországi szarvasmarha és állati nyerstermékek behozatalát és tranzit forgalmát a Lengyelországban kitört marhavész következtében.

— Nyaralók és gyógyulást keresők figyelmébe: Baille Lipova (Lippafüred) igazgatósága szeptember elsejétől a szobaárakból 50 százalékos kedvezményt ad. A fürdőszobák október 15-ig tart.

— Gyilkos rablótámadás a marienbadi erdőben. Prágából jelentik: Tegnap délután Marienbadban a Rubezahli-szálloda felé vezető erdei ösvényen egy sétáló hölgy kétségbeesett segélykiáltásokat hallott. Szerencsére egy férfi is jött arra, s most ketten futottak tovább az erdő uton. Látták, hogy egy körülbelül 30 évesnek látszó zöld sportruhás férfi futva menekül a sűrűségből. Az erdő tisztán egy éltehebb férfit találtak ájultan. Mikor vízzel meglocsozták és magához tért, elmondta, hogy séta közben egy fiatalember megtámadta és hosszú kést szegezett torkának. — Ijedtében odadobta pénztárcáját, de a támadó mégis leszurta. A súlyosan sebesült ember Dub Alfréd weinbergeri hatvan éves kereskedő. Alsó testében három, bal mellén egy és fején öt késszurás van. Beszállították a marienbadi kórházba. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— Bicsérdy, a gyilkos! a legaktívabb röpirat két nap múlva már ezer és ezer példányban utjára indul, hogy felrzza Erdélyt, hogy megmutassa, hová vezet el az az út, amelyet Bicsérdy Béla mutat. A bicsérdy ellen indult harcot a szerző és felvilágosító munkájában segítségére vannak egyetemi tanárok, európai híri nagyságok: Rubner, Ewald, Mecsnikof, Voit, akiknek tudományos megállapításai mind megdöntik a bicsérdyizmussal lényegét. Ez az ér-

dekes és izgalmas könyv a maga bátor hangjával, világos logikájával és megcáfolhatatlan állításaival propaganda munka és egyetlen célja: kellő értékére leszállítani a bicsérdyizmust, visszaadni az embereket önmaguknak. A „Bicsérdy, a gyilkos!”-t mindenkinek el kell olvasni és mindenkinek segitenie kell a szerzőt igaz akaratában.

— Menetrendváltás az arad-hegylapjai villamos vasuton. Az ezen cím alatt lapunk vasárnapi számában megjelent közlemény téves, az arad-hegylapjai vasut jelenlegi menetrendje továbbra is változatlanul érvényben marad.

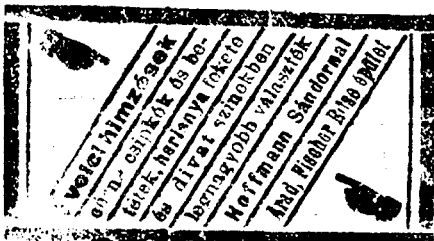
— A debreceni sakkverseny. Debrecenből jelentik: Ma folytatották a Maróczy Géza debreceni nemzetközi sakkversenyen, a játékot. A mesterverseny mai állása: Ujhoffer 8, Knoch 7 és fél, Tartakower 6, Vuhovics 6, Prohiesch 5 és fél, Grünfeld 5 és fél, Havasi 4 és fél, Nagy Géza dr. 4 és fél, Seitz 4 és fél, Valda 4, Asztalos 4, Matison 4, Rzepionka 3 és fél, Steiner 3 és fél. A iótorna mai állása: I. csoport: Réthy 4, Apsehniek 4, Herz 3, Rác 2 és fél, Kowors 2 és fél, Sárközy 2, Földessy 1 és fél, Jakab 1 és fél. II. csoport: Höhulinger 4 és fél, Demeter 3 és fél, Müller 3 és fél, Sárga 2 és fél, Schweiger 2 és fél, Balog 1 és fél, Heim 1 és fél, Kolnos 1 és fél. Ma délután mindkét verseny szünetelt és ezt az alkalmat 14 játékos felhasználta a villám-sakkversenyt rögtönzött. A villám-verseny gondolkodási idő nélkül folyik le s öt másodperc alatt kell egy-egy lépést megtenni, amelyet mindig cseppet jelez. A verseny este 10 óráig tartott.

Egy magyar diplomata tragédiája.

Betegsége után elfelejtett írni és olvasni.

Sopronból jelentik: A volt osztrák-magyar monarchia koppenhágai nagykövete volt gróf Széchenyi Dénes, aki a háboru befejezése óta a sopronmegyei Horpács községben levő birtokán gazdálkodik. A hatalmas természetű, javakorabeli férfit körülbelül két hónappal ezelőtt orbánc miatt baloldali szélhűdés érte. A gróf elvesztette emlékező tehettségét, féloldala teljesen megbénult és sokáig igen komolyan aggódtak életéért.

Körülbelül három héttel ezelőtt állott be a krízis és azóta teljesen javulás állott be. A gróf emlékező tehettségét visszanyerte ugyszintén beszélni és mozgási képességét is, de teljesen elfelejtett írni és olvasni. Ugyancsak elfelejtette a volt diplomata, a diplomáciai karnak egyik legnagyobb nyelvtehettsége, az összes külföldi nyelveket is, úgy, hogy most gróf Széchenyi Dénes formális írás-olvasás és külföldi nyelvtanulást vesz.

SPORT

Gloria-CFR—Victoria (Cluj) 2:2 (1:1)

A cluji Victoria ezen a mérkőzésen az első napi vendégjátékánál sokkal eredményesebbet mutatott. Tulajdonítható ez annak, hogy most a védelmében megerősödve állt fel, vagy hogy okult az ATE-elleni mérkőzésén, minden esetre leszögezzük tényként állapítjuk meg, hogy a Victoria hatalmas százalékkal jobb volt a másodnapon, de még a csapat ekkor sem játszhatta ki magát teljesen, még ekkor is hagyott a Victoria játéka kívánni valót maga után, különben ha ez nem áll, a cluji bajnokságban levő helyezése értelmetlenné válik.

A mezőny legjobb embere kétségtelenül a kitűnő Kriehoffer volt. A másik hátvéd, Dóci, már valamivel gyengébb, de még így is nagyszerű játékos. Molnár átugrik. A halálsorból Popp, a csatársorból Chifor és Mattauch jöttek. A CFR mutatott formája alapján dicsőretet érdemel. A két csapat közül az aradiak voltak a gyakori támadások intézői. Góllövők

O Az Egyetértés országos kerékpárversenye. Arad. Vasárnap rendezte meg az Egyetértés első országos kerékpárversenyét. Az országos címet csak a TMTE versenyzőinek szereplése adta meg. Eredmények: 1000 m. főverseny: 1. Rennich (M) 1 p. 29 mp. Kezdek selejtező verseny: 1. Janka (M) 3 p. 58 mp. Haladók pontversenye: 1. Schoor (M) 23 pont. 1000 m. senior verseny: 1. Butskó (M) 1 p. 45 mp. 2000 m. csapatverseny: 1. Meteor A) csapata (Rennich, Grósz, Janka, Boldor) 3 p. 05 mp. 10.000 m. motorverseny: 1. Luczay (M) 13 p. 5 mp. 15.000 m. páros verseny: 1. Rennich—Grósz (M.)

O Bajnoki mérkőzések Erdélyben. Pancota. Spárta—Fronteira 2:1 (1:1) II. oszt. bajnoki. Bíró Oravezt. — Brasov. MMTE—Sf. Gheorghe—BMTE 4:2 (2:0) — Olympia—Romlov 14:1 (4:0) — Odorheiu, Harghita—Concordia 5:1 (3:0).

O Barátságos mérkőzések. Cluj. RMS—CFR 4:1 (2:0) — KKASE—Husosok 2:1 (0:1) — CFR—Husos 3:2 (3:1) — RMS—KKASE 4:2 (2:1) Így a kétnapos körmérkőzés győztese a másodosztályból előretökölő RMS lett.

O Haggibor—NAC 1:0 (1:0) A revánsjellegű mérkőzésen a Haggibor beigazolta formajavulását és sikerült Reményi fejelt goaljával az értékes győzelmet kicsikarni. Bíró dr. Vatiannu Sabin.

O Timisoara. TAC—TMTE 5:0 (0:0) A TAC a döntetlen félidő után letört ellenfelét s könnyű győzelmet aratott Puskás (2), Possák és Schneider (2) goaljaival. Bíró Kovács. — Kinizsi—Spárta 4:2 (2:0) A Kinizsi nem játszott teljes csapatával, de így is biztosan győzött. Bíró Meiszler.

O A Kinizsi országos atletikai versenye. Timisoaráról jelentik: Szépszámú közönség előtt zajlott le a Kinizsi országos atletikai versenye, mely nem volt kimondottan gyenge

Szabó és Ardelean a CFR. Mattauch és Chifor a Victoria részéről. Jó bíró Burdán.

A mérkőzésen egy könnyen végzetessé válható baleset történt. Egy összeütközés alkalmával Curta Sándor a vendégcsapat fiatal szélső játékosa oly szerencsétlenül akarta tovább fejélni a labdát, hogy egy éppen rugni szándékozó CFR játékos cipőhegyébe szaladt. A rugás a legkritikusabb ponton, a halántékon érte. Természetesen véres fejjel összeesett. Azonnal kivitték a pályáról és első segélyben részesítették. Az elősielő Stauber Andor dr. orvos bekötötte a szerencsétlenül járt futballista fejét, Curta nemsokkal utána magához is tért. Dr. Stauber orvos a sebesülést illetően megállapította, hogy szerencsére nem súlyos és rövid idő alatt kiheverhető. Curta Sándor az este társaival, bár megdagadt és bekötött fejjel, de a saját lábán hagyta el sebesülésének szomorú színhelyét, Aradot.

mezőnyű, de népesnek sem mondható. Különösen a seniorszámoknál voltak ijesztően néptelen mezőnyök és csak közepes eredmények. Az ifjúsági számoknál három rekordot döntöttek meg. (1500 m.: Pioker (Kinizsi) 4 p. 36 mp., 200×200×400×800 m. staféta: Kinizsi 4 p. 08.1 mp. és a rudmagasugrás Karton (Kinizsi) 283 cm.) Az aradiak közül Ehling (AAC) ifj. 100 m.-en második, Kardos (AAC) ifj. 400 m.-en első, Janicsék (AAC) ifj. 1500 m.-en második, az AAC ifj. csapata az olimpiai stafétán második, Stefán (AAC) a magasugrásban 179 cm-el első (rekord kísérlete nem sikerült), Katona (ATE) a harmadik, Stefán (AAC) a távolugrásban 628 cm.-el első helyre került.

O Megérkezett Kehrling Béla Oradea-marera. Oradea-mareról jelentik: A világhírű teniszjátékos, a pesti Kehrling Béla megérkezett a most folyó oradea-marei versenyre, ahol az első mérkőzéseit nagy könnyedséggel nyerte.

O Külföldi eredmények. Pozsonyból táviratozzák: SZAK—Bratislava 4:1 (1:1) — Bécs. Amareure—Wacker 6:2. WAC—Florisdorf 1:0. Vienna—Hertha 4:3. Simmering—WSC 3:2. Rudolphshügel—Slovan 4:2. Praga. Victoria, Ziskov—Vrsovice 2:1. — Budapest. MTK—Rapid 3:1 (3:1) Az alaposan kiéhezett pesti footballközönséget már az őszi idényt megnyitó vasárnapon hatalmas nemzetközi attrakció várta, az MTK és a bécsi Rapid mérkőzése. A két csapat találkozása most a szoktnál is nagyobb esemény, mert a Rapid csak nemrég fejezte be skandináv turáját feltűnő sikerrel. Az MTK ezen találkozáson revánsot vett a legutolsó 4:1-es bécsi vereségeért. Az MTK újból a régi, felhagyott a csapat a tavaszi álomkörös játékával és ambícióval, energiával ment a küzdelembe. Az MTK a következő csapatot állította ki: Remete—Kocsis, Penkey II.—Rahó, Kléber, Nádler—Senkey II., Molnár,

Orth, Opatá, Jenny. Az MTK goaljait Opatá, Orth és Molnár, míg a Rapid egyetlen goalját, amikor már 2:0-ra állt az eredmény, Wessely lötte.

O UTE—FTC 3:2. Budapestről jelentik: A nemzetközi mérkőzés előtt az FTC és az UTE a tavaszról elmaradt kupa döntőt játszották le, melynek meglepetésszerű győztese az UTE lett. Az UTE még az ősszel találkozni fog a kupavédő MTK-val. Az első félidő goal nélkül telik el, a rendes idő leteltével 1:1 arányban edöntetlenül van az eredmény. A mérkőzést ilyképen 2×15 perccel meghosszabbították, ahol is az UTE, az FTC egy goaljával szemben, két goalt szerezve, magához ragadja a győzelmet. Az UTE goaljait Csontos, Priboj és Török, az FTC goaljait Polcsék és Kelemen szereztek.

O Hatalmas magyar vízipólo győzelem. Budapestről jelentik: A pompás formában levő magyar vízipólo válogatott a franciák után a belga válogatottat lépte le. Az olimpiászon második helyre került belgák nem voltak komoly ellenfelei a magyaroknak. A magyarok már 6:0-ra vezettek, amikor a belgáknak sikerül a két goaljukat megszerezni. Utána a magyarok még egy goalt dobna, beállítva a végeredményt. A magyar csapat összeállítása: Barta—Fazekas, Homonnai II.—Keserü II.—Wenk, Vértesi. Keserü I. Bíró Hodgson (angol.) Itt említjük meg, hogy az FTC—III. ker. TVE vízipólo kupadöntőt holnap játszik le a Császár-fürdőben ugyancsak Hodgson bírászkodása mellett.

O Az UTE jubilaris bajnoki birkozóversenye. Budapestről jelentik: Jubilaris versenyének sorozatát Ujpest 1925. évi bajnokságaiért folyó birkozóversenyyel kezdte meg az UTE, amely iránt nemcsak az újpesti sportkörökben, hanem Budapesten is igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. A szenzációs küzdelem eredményei: Légsúly: 1. Fekete Korrad (MTK). Pehelysúly: 1. Skerlecz (MTE.) Könnyűsúly: 1. Seszta (Simmering.) Nagy közepsúly: 1. Rózsás Márton (MTK.) Nehézsúly: 1. Dömény (BAK.) — Az UTE jubileumának alkalmával nemzetközi motor- és kerékpárversenyt is rendezett stadionján. A versenyen kerül többek között előtérre a 25 km.-es motorvezetéses verseny, amelyen Bániczky József új országos rekordot állított fel 20 p. 45.6 mp.-es idővel.

MOTI

xx Az aradi marosparti nyári mozgósínházban kedden és szerdán kerül vetítésre „A végzetes gyémánt”. Rosenham hasonló nevű regénye után készült szenzációs attrakciós film 6 felvonásban. A főszerepben az óriási erejű Carlo Aldini, Gyönyörű felvételek az indus hercegek pazar udvartartásáról és az antwerpeni pénzarisztokrata életéből. Ezt megelőzi egy legújabb párisi divatrevü. Kezdeté pont negyed 10 órakor.

xx Ma, kedden utoljára vetíti az aradi Apolló az „50.000 frank” című szenzációs filmet. Zsufolt házak nézték végig naponta az Apolló szenzációs programját. A film cselek-

ménye e tekintélyes pénzüsszeg megszerzése körül bonyolódik le. A film minden jelenetében izgalmas, a rendezés ötletes. A főszerepeket Lucy Dorain és Conrad Veidt, az aradi közönség dédelgetett kedvencei játsszák. Az előadások 6. fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek.

xx Zigotto vigjátékok ma utoljára az aradi Urániában. Nap-nap után zsufolt házak nézték végig Zigottót, a kiváló burlesket, kinek minden egyes mozdulata, minden arcminikája megkacagtatja a közönséget. Zigotto még ma is a legteljesebb mértékben bírja a közönség szimpátiáját és épen ezért bucsuelőadása iránt igen nagy az érdeklődés. Az előadások 6. fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek.

xx Niebelungen repriz szerdától az aradi Apollóban. A német filmtechnika hatalmasa a legteljesebb mértékben jut érvényre ebben a hatalmas filmalkotásban, amelynek minden egyes felvonása a tökéletes, a precíz munka eredménye és csodálatosan újszerű felvételei csak úgy hemzsegnek a sok ötlettől és az ötletesen megkonstruált jelenetektől. A Niebelungen iránt szakadatilag nagy az érdeklődés, mert ez az a film, mely minden egyes alkalommal újabbat és mélyebbet rejteget a közönség számára. Siegrid szerepében Paul Richter emberfeletti alkot és szinte megdöbbentő tökéletességgel valósítja meg a német legenda hőseit.

A felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF

távollétében a szerkesztésért

KÁROLY SANDOR

felel.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

GYERÜNK

mindnyájan a kisenyvi kiállításra!

4378

Augusztus 15—szeptember 30.

amely Besszarbia és az ország többi tartományának produkcióját a leghatásosabban, legfestőbb és legtanulságosabb módon szemlélteti. ▲▲▲

75% vasuti kedvezmény.

Az utazáshoz nem kell semmiféle külön legittimáció. Féljegygyel oda- és vissza utazhatunk.

A legkedvezőbb alkalom Besszarbia meglismerésére. Nagy ünnepek és szórakozások, hangversenyek, opera, Luna-park, tobogan stb.

Ujra kapható a biztos hatású

„Radikal” patkányirtó anyag

minden gyógyszerárban és drogeriában.

Ne fogadjon el mást, mint az eredeti, régi, jó „RADIKAL”

Anyja és gyermeke Höfer szappant használ

KÖZGAZDASÁG

Stinnesék a tönk szélén.

A Stinnes-vagyon a nagybankok kezében. — Öt ezer márkás „segítség.”

A berlini Esplanadenotél előcsarnokában a napokban különös jelenet játszódott le. Megjelent egy ur, aki semmiáron sem akarta megmondani a nevét, dr. Stinnes Odómnél és átadta neki egy rajnamenti kis gyár tulajdonosának a leveleit, amelyhez öt ezer aranymárka volt mellékelve a hajbakerült Stinnes-cég segítségére. A rajnamenti gyáros sefü nevezte meg magát és azt írja leveleiben, hogy nem szentimentalizmusból siet a Stinnes-ház segítségére, a melynek elhunyt fiát, Stinnes Hugót nem is ismerte, hanem azért, hogy példát mutasson másoknak, mert Stinnesékét Németország érdekében meg kell menteni. Stinnes Odón, aki ezt az esetet ott tárgyalt egy nála megjelent újságíróval elmondotta, szomorú mosollyal állapította meg: „Jmé, idáig jutottunk!”

A Stinnes-család most már teljesen a nagybankok kezében van és a beavatottak szerint még rendezés esetén is igen kevés lesz az,

ami a család számára megmarad. Dr. Stinnes Odón személye, mint ő maga is megerősíti, most már egyáltalában nem akadályozza a kiegyezést, miután az AGA részvénytöbbsége már nem az övé; minden a nagybankokon és azoknak az engedékenységén múlik. Ha az AGA művek üzemét meg kell szüntetni, nemcsak több ezer munkás és alkalmazott (körülbelül tízezer ember) veszíti el kenyerét, hanem igen nagy válságba kerül az egész berlini béművarozási ipar. Hogy a részvények egy részét a munkásoknak engedte át Stinnes, az most egy igen bonyolult helyzetet teremt, mert még nincs tisztázva, hogy voltaképpen kit illet az intézkedés hatalma. És a részvénytengedések ezenkívül, miután ez Németországban még sohasem fordult elő, nevezetesen politikai következményei lesznek. A munkások részvételése a jövedelemben a német iparban olyan novum, amellyel eddig még nem számoltak.

Zürichben 2.65, Párisban 10.90 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK.

(Aug. sz. 24.) **Arany:** Francia frank 9.50, svájci frank 38, dollár 196, angol font 960, szokol 5.85, lira 7.20, dinár 3.55, márka 47.85, osztrák schilling 28.20, magyar korona 355. **Pénz:** Francia frank 9.20, svájci frank 37, dollár 195, angol font 950, szokol 5.80, dinár 3.45, márka 47, osztrák schilling 28, magyar korona 365. **Kifizetések:** Páris 9.46, Zürich 38.50, London 974, Newyork 197, Prága 5.95, Milánó 7.37, Belgrád 6.62, Berlin 48, Bécs 29, Budapest 345.

ZÜRICH TÖZSZEZARLAT.

(Augusztus 24.) Berlin 122.37.50, Amsterdam 208.50, Newyork 516.50, London 2507, Páris 24.30, Budapest 0.0072.50, Belgrád 9.22.50, Milánó 19.07, Prága 15.50, **Bucarest** 2.65, Varsó 0.00084.50, Bécs 0.0072.55.

BUCURESTI TÖZSZEZARLAT.

(Augusztus 24.) **Kifizetések:** Páris 9.30, London 965, Newyork 197.50, Milánó 7.27, Zürich 38.50,

Bécs 28, Prága 5.90. **Valuták:** Napoleon 735, aranymárka 46, leva 1.38, török lira 1.10, angol font 940, francia frank 9.45, svájci frank 38.50, lira 7.25, drachma 3.20, dinár 3.40, dollár 197, lengyel marka 33, osztrák korona 28, magyar korona 270, szokol 5.85.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. — (Augusztus 24.) Belgrád 1266—1274, dinár 1246—1268, **Bucaresti** 361—363, lej 359—365, Páris frank 3348—3368, Zürich svájci frank 13.783—13.883, Prága 2102—2114, szokol 2101—2114.

Szülők figyelmébe!

Izr. Leányinternátus felvessz még bennlakó tanulókat. Kétféle ellátás, szigorú felügyelet, szakaszi oktatás, kézen nyelvek és zongora. Magántanulók is felvételenek. Prospektus kérésre: **Izr. Leányinternátus:** Arad, Str. Alex. Gavra No. 19. (Garnizós P.-uoca.) 4816

Valódi angol szöveg
 legolcsóbb beszerzési forrása!
 Mindennemű bőséges árak, szabó kellékek
Állandó nagy raktára
BRITISH IMPORT
 Arad, Bulev. Regina Maria 9. (Uj Neuman-ház.)

Teljesen jókarban lévő

Ház,

kitűnő forgalmu vendéglóval, fűszerüzettel, káthelyiség és fedett terrasszal. 2 négyyszobás, fürdőszobás lakással, amelyből az egyik lakás elfoglalható, 6—800 hl-es horospincével, jutányos ártért eladó. Bővebbet: Györfly „Mures” Irodája Arad, Str. Unirel (Fátián Gábor-uoca.) 15:89

Egy teljes, modernül berendezett **festék- és lakk-gyár olcsón eladó.**

A gyár Magyarországon van, és esetlegesen csupán a gépek és berendezés is eladó. — Az ár Lej 1—2 millió aszerint, mi minden fog átvételni. — Bővebbet: „Lakkyár” 100 az alatt Mosse Rudolf hirdetési-iroda Timisoara utján lehet megtudni. 4766

Belváros

legszebb helyén 3 lakószobával ház. 1—7 szobás lakás elfoglalható, minden szobába cserépkályha, stuc-kivül 2000 hl. hordó befogadására boros pince 950000 lejért sürgősen eladó. Megbízott

Major Arad Str. Nieu Filipescu 13. (Fátián-u.)

Modern irodaház

régi másodosztályu vendéglóval, berendezéssel, 3 szobás lakással eladó. Azonnal átvehető. Értekezhetui háztulajdonossal Arad, Str. Episcopul Radu No. 28. (Magyar-és Csiky-uoca) sarok. 4876

Teherliftet

és ötfelvonót, minden méret és megterhelésre készíthető, rendű kivitelben 4894

„DANUBIUS” gépépítő és javító vállalat Timisoara, IV., Str. I. Vacarescu (Rem-u.) 86

is, ha akarja; Bizony kedves cipőkém, Erdal legjobb cipő krém!

Erdal

Óvakodjunk a súlyos átázatoktól! Gyerejünk minden dobozba a védjeggyel! Béka koronával a fején!

Kaiser Borax
 A nagy hőség, erős napsütés káros behatással vannak a nők gyöngéd, hamvas arcbőrére. **Kaiser Borax**-szal való gyakori lemosások megóvják a bőrt ezen behatásoktól. Ezért vegyen Ön is még ma eredeti **KAISER BORAX**-ot a piros skatulyában. 550

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjt szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre 3 lej — bari, vasárnap 4 lej. — Vasárnap betűvel 6 lej, illetve 8 lej. — A vasárnap betűvel kiadott szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 30 lej, vasárnap 40 lej. A kiadóváltal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szűrje, amelyik tartalmánál fogva érdeklődést kelt, de nem szolgálja az érdeket, és minden esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is fogadjuk, telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.

Kiadóhivatalunkba a következő jelígis levelek érkeztek, amelyeknek szíves átvételét kérjük: „Azonnal” 3, „Biztos jövő” 1, „Boldog élet” 1, „Boldog jövő” 2, „Hydro” 1, „Hivatalnok” 1, „Intelligens” 1, „Jellem és becsületes munka” 1, „Két tükör” 1, „Komoly” 1, „Lelépés” 3, „Malomipar” 1, „Nanetta és Janetta” 1, „Nihil Sine Deo” 1, „Reneo Typ” 1, „Segédosztály” 2, „Simplicia” 2, „Sürgős” 1, „Szerény” 1, „Szorgalmas” 1, „Szóhátság” 1, „Úros lakás” 1, „Verő” 1, „Vidéki” 1.

Alkalmazás.

MECHANIKUS TANONCOK jó fizetéssel sz. p. m. belépésre felvételnek Szegfűi Irodágyárat Arad, főpostával szemben. 4797

KÉT JÓERKŐLŐSÜ FIU tanulóknak felvételt Erdős Pál fűszerkereskedő cégnél Arad, Piata Avram Iancu No. 3. 4803

TEXTIL engros szakmában teljesen jártas fiatal segéd, aki kollektio készítésében és tételek összeállításában gyakorlatlalt bír, külföldi cég aradi fiókjához keresetlik azonnali belépésre. Ajánlatokat „Szakember” jelígre Rudolf Mosse irodájába Arad kérünk. 10262

MUNKASNÖK felvételnek. Berthmas cukorkagyár Arad, Str. Filipescu (Körösné ucca) 40. 4871

IRODISTANÓ több évi gyakorlattal el-sejei belépésre felvételt. Ajánlatok „Állandó” jelígre az Aradi Közlöny kiadó-hivatalába intézendők. 4872

NYUGDLIAS vasóci alkalmat nagy jövedelmi foglalkozást nyújtó helyi hírlap-irodában Arad. 4806

ÜGYES kiszolgálónő és egy mindenre leány vagy asszony, elegrándulásterembe azonnali felvételt. Jelentkezni Arad, Str. Eminescu (Deák Herceg-ucca) 6., házmester-nél. 4876

Lakás.

KÜLÖNÁLLÓ butorosított szoba Arad, Calea Seguna 196. sz. alatt kiadó, esetleg teljes ellátással. 4870

EGY szoba, egy fehérruhakészítő butor-ral belvárosban sürgősen átadó. Cím Rudolf Mosse Arad. 10263

Vétel és eladás.

200 MODELLÉS divatlap 25 lej Sándor hírlapirodában, Arad. 1008

RUTIA BÉLESÜ VÁROSI BUNDA, kávézó zongora, pianino, hegedűk, fényképező gép, bőr utastáska, vitrin, vitrinárgyak, szőnyegek, különböző butor-darabok, komplett szobabebérendezés, fotelek, tükrök, függönyök, kásmunka stercok, sütyező Singer varrógép, rózsagy, hintaszék, vásák, antik órák, antik butordarabok, íróasztalok, asztalok, gyarmelkocsi stb. eladók Arad, Str. Consistorial 12. (Batthyány-ucca) I. e., jobb. 1000

ANTIQUÉ kávészoba, képek, butorok, eladók. Gyurkovics Arad, Str. Dna Belessa 1. 4883

ELADÓ jókarban lévő vascsatragpad teljes felszereléssel, 3000 mm. oszthatóvöl-ség, 300 mm. oszthatóságú tárcsában, megtekintés: Arad, Orlava Radnoi 36. szám. 10263

EZUSZÓT, szép butort magas árban vesznek két új motort 6000 lejért eladók. Biedermeier garnitúra restaurálva 13.000 lej. Salca Kávéháza Arad. 2601

ELŐNYÖSEN értékesíthető eladni szándékoló butorait, szőnyeget, háztartási cikkeket, antik tárgyait stb., ha eljuttatja sürgősen Arad, Str. Consistorial 12. (volt Batthyány-ucca, I. em., jobb. old.) alá. 1000

EGY finom hegedű, egy jó brácsa, egy ocelló, eladó Hoffmann Sándornál Arad. 4765

VILLANYMOTOR alig használt 10 HP. 2 fázisu, eladó. Bővebbet Meer festék-üzlet Arad. 4878

TELJES mészárszékberendezés olcsón eladó. Cím Szilávik János Tornya. 4877

PERZSASZÖNYEG régi eladó. Arad, Bulev. Dragalina 4., földszint jobb. 4880

SYLSKIN bunda hosszú, keveset használt, jutányosan eladó. Megtekinthető Nagy szücsnél, Arad, Str. Alexandri (Salacz-u.) 4887

Ingyatlan.

HAZ nagyforgalmu fűszerüzlettel, háromszobás lakással, trafikkal, 430.000 lejért, azonkívül több magán- és bérház, szálló és tanya eladó „Italia” úgynökségnél Arad, Str. Alexandri 1. 4874

Ellátás.

KÉT urifrut uricsalád teljes ellátásra el-válal. Cím az Aradi Közlöny kiadóhiva-talában. 4839

Különféle.

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró és szabászati tanfolyam az esti órák-ban is Arad, Str. Eminescu 6. 5685

MAGANKÖLÖSÖNT közvetítünk képzé-logra „Italia” úgynökség Arad, Strada Alexandri 1. 4873

IPARTELEPNEK

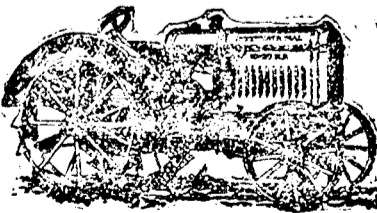
alkalmas ház a Calea Seguna (Var-jassy Lajos-uccában) átvehető 3 szobás lakás, 20 méteres műhely, garagnak, vagy kiállónak is használható, nagy udvar és kerítés, 460 □-öles telekkel, kivándorlás miatt, sürgősen eladó. Megbízott 16104

Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Marha-mérleg

15 méterezéssének megfelelő Takosik-féle olcsón eladó. Vaszicsnál „Vörös ökör” veu-déjő ARAD. 1030

Saját érdekében próbálja meg a „Corvin” tej- és tejtermékeit. Lapteria „CORVIN” tejosarnok Arad, Str. M. Corvin 1. (Hunyadi-ucca.)

Mc CORMICK International TRACTOR
10-20 HP. . 9087

A legtekintélyesebb mélyművelést végző háromvasú szántógép, eséplógép, malomhajtásra, vontatásra, szántásra egyaránt alkalmas Vezérképviselő: Mezőgazdák Kereskedelmi R.-T. Arad.

ZONGORÁKAT

keresek megvételre helyben és vidéken. MELIS, zongorakészítő Arad, Str. Pompiliu 21. (Kasza-u.)

Israelita templom

szomszédságában nagy uccai frontu szép magánház, 4 szoba, alkov, fürdősobás lakással, nagy pinca, kis udvarral 450.000 lejért eladó. Kiszárolagos megbízott: 16104

„Uranul” iroda Arad, főpostával szemben

Biztos megélhetést

nyújtó belváros legforgalmasabb uccájában lévő kisebb élelmiszer-, fa- és szén-üzlet, berendezéssel és áruval együtt 10.000 lejért eladó. Megbízott:

Uranul-iroda, Arad, főpostával szemben.

Kisebbszerű

16108

külvárosi magánház, 8 szoba és mellékhelyiségekből álló lakás, istálló, kocsiszin, sertésöl, nagy udvar és veteményes kert, 412 □-öl telekkel, 45.000 lei bankkölesőnnel terhelve, 160.000 lejért eladó. Egész ház azonnal elfoglalható. Megbízott:

Uranul-iroda, Arad, főpostával szemben.

KERESEK

saját kézitégla prüssel rendelkezőket, nagyobb mennyiségű tégla előállításához, valamint I. rendű égetőmestereket tábori kemencéhez.

BŐVEBBET:

Tritthaler Ferenc
építész irod. Arad, Str. Cosbuc 15.

ÜGYES ELADÓ

a női divatszaktmából, ki több éves bizonyítvánnyal rendelkezik, élite közönség kiszolgálásában jártas, szeptember 1 vagy 15-i belépésére magas fizetéssel **KERESTETIK.**

Ajánlatok: 4824

Dénes és Pollák céghez
Temesvár intézendők.

Bádogos és

vízvezeteki munkákat, átfedést, tetőfestést és javítását felelősség mellett vállalja **Marik István**

bádogos és vízvezeték szerelő Arad, Bul. Reg. Ferdinand 37.

HAJAT VESZEK

Fischer János modern hajmunka vállalata Arad, Str. Unirel (Fábián-u.) 11.

Butor-üzlet

megszüntetés miatt butorok jutányos árban, részlet-fizetéssel is beszerezhetők

Garai Károlynál,

Arad, Str. Gheorghelazar 5.
(-) Urania mozi mellett. (-) 3565

Perfekt

román német levelezőt

keres mielőbbi belépésre helybeli részvénytársaság. 4831

Ajánlatokat „Levelező” jelígre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérünk.

1057-1925. úgyszám.

Arverési hirdetés.

Alulírott közjegyző ezennel köz-hírré teszem, hogy az általam a fenti úgyszám alatt foglalt jegyzőkönyvben foglalt megkeresés alapján dr. Nagy Sándor ügyvéd, aradi lakos által képviselt Schuler József r.-t. budapesti cég kérelmére, Fleiszig és Hirschfeld aradi átvételben késedelmes vevő cég kárára, veszélyére és költségére folyó évi augusztus hó 26-án délután 5 órakor Efraim N. Josefowici aradi szállító cég Aradon, Bul. Regina Maria 10. szám alatt levő irodájában, a kereskedelmi törvény 351. §-a alapján megtartandó nyilvános árverésen közben-jöttem mellett különböző, már megvámolt írószerek 82.000 lej kikiáltási ár mellett, a kikiáltási áron alól is a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetése ellenében el-adatni fognak. Venni szándéko-zók tartoznak bánatpénz fejében 3200 lej az eljáró közjegyző kezéhez letenni. Az árverés egyéb feltételeire nézve és az áru megtekintésére vonatkozó felvilágosi-tások a közjegyző irodában meg-tudhatók.

Arad, 1925. évi augusztus hó 24.

Dr. Pasoutiu Szilviusz
közjegyző.

4882

UTLEVEL VIZUMOZÁST és MEGBIZASOKAT naponkénti futárindítással legolcsóbban, legmegbízhatóbban

és leggyorsabban közismert „SÁNDOR HIRLAPIRODA” ARAD, (Vármegyeháza mellett) intézet el. Külföldi menetrendek díjmentes használata Gytjtóhelyünk nincs!

Nyomtatás az Aradi Közlöny rotációs gépe. Készítők: Károlyi István, Arad, nyomdai vállalat.